Una arqueòloga descobreix com era la primitiva església romànica de Castelló

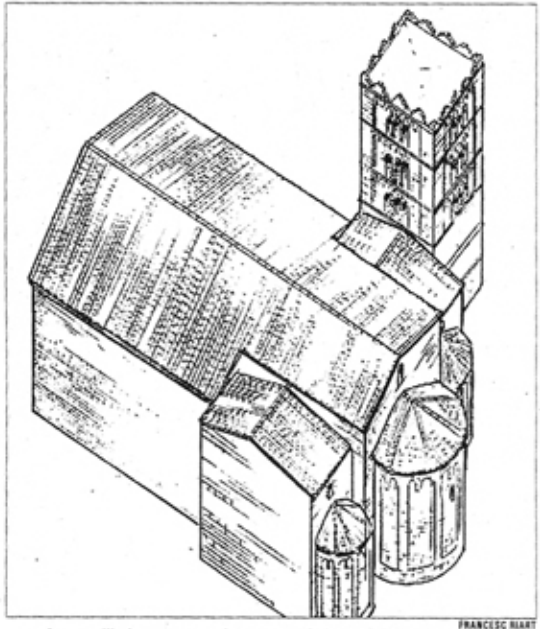
A.M. Puig assegura que estava situada al centre de l'actual basílica i tenia 40 metres de llargada

JOSEP M. BERNILS / Castelló d'Empúries

L'arqueòloga Anna Maria Puig ha presentat unes noves conclusions del seu estudi sobre les excavacions realitzades aquest any als laterals de la basílica de Santa Maria de Castelló d'Empúries i a la prospecció amb georadar feta al seu interior, que permeten configurar les característiques de l'edifici romànic existent amb anterioritat al temple gòtic actual.

En el transcurs de la conferència "Santa Maria de Castelló d'Empúries 1.000 anys enrere: el temple romànic", pronunciada dimarts passat a la Sala Gòtica del Palau dels Comtes, Puig va presentar "una nova interpretació d'aquesta església romànica que tindria una planta basilical, de tres naus, amb el campanar adossat i situada molt més a ponent del que sempre s'havia especulat". La descoberta s'ha anunciat coincidint amb la celebració del mil·lenari de l'actual basílica, una efemèride que es commemora amb una exposició a la capella dels Dolors, que repassa l'evolució arquitectònica del temple i mostra nombrosos documents antics i peces d'orfebreria de gran valor, un cicle de conferències i una celebració religiosa, que tindrà lloc diumenge vinent. També s'ha editat una auca de la dibuixant Pilarín Bayés, amb textos de Quim Pla, que explica la història mil·lenària de l'actual basílica.

Considera que seria molt semblant a Sant Pere de Rodes i Vilabertran

FRANCESC RIART

Aquest dibuix representa les característiques del temple romànic actualment enterrat sota l'edifici de lal basílica castellonina

L'arqueòloga figuerenca ha dirigit aquest any les diverses excavacions realitzades a l'entorn del temple i va seguir de prop la prospecció amb georadar que una empresa especialitzada va realitza al seu interior. Tot i que fa uns mesos ja es van presentar unes primeres conclusions d'aquelles actuacions, un estudi més aprofundit, realitzat per Anna Maria Puig, ha permès fins i tot donar forma a les característiques de l'antic temple romànic, a partir d'una creació del dibuixant Francesc Riart.

Principals característiques

"L'església d'estil romànic sobre la qual es va bastir l'edifici actual podria haver arribat a tenir un pòrtic a l'entrada. El que sembla clar és que la planta basilical de tres naus tenia uns 40 metres de llargada i 20 d'amplada. Tot i que l'alçada no s'ha pogut determinar amb aquestes investigacions, podem situar-la a l'entorn dels 15 metres. De fet, aquest antic edifici tindria unes característiques molts semblants a les esglésies romàniques de Sant Pere de Rodes i Santa Maria de Vilabertran", assenyalà.

Va afegir que "ens trobem, per tant, amb un edifici romànic important, de grans dimensions, que estaria situat al centre de l'actual emplaçament de la basílica, entre la plaça i la muralla. Aquesta situació també modifica les tesis expressades fins ara, que no el situaven tan a ponent. Tot això explicaria que apareguessin restes d'enterraments a l'entorn de l'edifici quan vàrem fer les excavacions després de realitzar els enderrocs de les cases adossades".

Puig va afegir que "l'antiga església romànica no estaria alineada amb els actuals carrers de l'entorn, com sempre s'havia dit. Això potser passava amb l'anterior edifici, d'estil preromànic, però aquesta és una teoria encara més difícil de poder documentar. Sí que hem pogut determinar que el temple primitiu era d'una sola nau i tenia 20 metres de llargada per 10 d'amplada". L'arqueòloga es va mostrar satisfeta per haver aconseguit aportar dades inèdites sobre el passat de la basílica, però va demanar suport a l'Ajuntament per poder continuar desenvolupant la seva investigació.

Diumenge es clouen els actes commemoratius del mil·lenari

Si al llarg de la setmana, la Sala Gòtica del Palau dels Comtes ha estat l'escenari de tres conferències -la darrera aquest vespre (20.30h) a càrrec de l'arxiver de la catedral de Girona, mossèn Gabriel Roure- commemoratives del mil·lenari de la basílica de Santa Maria de Castelló d'Empúries, diumenge, vinent es clouran els actes commemoratius, en aquest cas amb una solemne celebració de caire religiós. També diumenge està previst que es tanqui l'exposició commemorativa que s'ha exposat a la capella dels Dolors, a l'interior de la basílica, que al llarg d'aquests dies ha estat visitada per més de 4.000 persones. La missa de diumenge, que començarà a les 18 h, s'iniciarà amb una petita processó i continuarà amb la cerimònia religiosa que serà concelebrada per diversos sacerdots de la comarca i els dos camarlencs de la basílica de Sant Joan de Letrán de Roma. Coincidint amb aquest acte es lliurarà una auca feta per la dibuixant Pilarín Bayés amb textos de Quim Pla.

La popular dibuixant es va mostrar molt entusiasmada per col·laborar amb l'efemèrides dibuixant aquesta auca, com una mesura popular d'un esdeveniment històric.